

Vår katolske dronning Joséphine.

Av Kjell Ivar Maudal

Joséphine dronning av Norge-Sverige.

Året var 1807, og hertugdømmet Leuchtenberg i Øvre-Pfalz, Bayern, hadde fått en prinsesse. I dåpen fikk prinsessen navnet *Joséphine (Josefine) Maximiliane Eugénie Napoleone de Beauharnais*. Joséphine ble født i Milano i Italia men vokste opp i Tyskland. Hun var datter av Augusta of Bavaria og Napoleon Is stesønn Eugene of Leuchtenberg de Beauharnais som på den tiden var visekonge av Italia. 16 år senere, den 22. mai 1823, sto den samme prinsesse brud i München og ved hennes side sto den 24 år gamle kronprins Joseph Frantz Oscar, sønn av kong Karl Johan og dronning Desideria av Norge-Sverige.

På foreldreslottet i Bayern hadde Josephine fått en katolsk barneoppdragelse, og det var naturlig at foreldrene tenkte på hennes fremtid i det protestantiske Norden. Da hun i juni 1823 startet reisen til sitt nye hjemland, fulgte hertugens huskapellan, pastor Jakob Lorentz Studach, med som hennes hoffkapellan og åndelig rådgiver. (En betingelse som var satt for at Oscar fikk gifte seg med henne).

Dronning Joséphine.

Kong Karl Johan, som kom fra store forhold og var vant til prakt og komfort, var ikke fornøyd med boligen de kongelige var blitt tilvist i Kristiania (Oslo). Planer for byggingen av slottet ble fremlagt, og etter at Stortinget hadde bevilget penger kunne grunnsteinen legges ned i 1825.

Som kronprinsesse fulgte Joséphine sin mann på flere reiser i Norge, og hun har sikkert fulgt byggingen av slottet med interesse. Høsten 1848 sto slottet endelig ferdig, men kong Karl Johan kom aldri til å flytte inn: han døde i 1844. Det var den nye kongen og dronningen, Oscar I og Joséphine, som i 1848 tok slottet i bruk.

En gavemild og trofast katolikk.

Som kronprinsesse og senere dronning var Joséphine fortsatt trofast katolikk og levende opptatt av Kirkens vekst i Norden. Også etter at hennes mann Oscar I døde i 1859 fortsatte hun å vie sine interesser til Kirken. Mange er de gavene dronningen har gitt til Kirken, og mange må de samtaler ha vært som hun hadde med Hoffkapellan Studach om Kirkens fremtid i Norden. Pastor Studach ble senere utnevnt til Apostolisk Vikar for Norge og Sverige. Hoffkapellan Studach fulgte dronningen på hennes reiser til Norge, og da han i tillegg viet noe av sin tid til historiske studier, har han sannsynligvis besøkt flere av de gamle kirkeruinene i Kristiania. Vi vet med sikkerhet at han flere ganger besøkte ruinene etter Cistercienserklosteret på Hovedøya og at han der fant altersteinen fra den gamle klosterkirken. Historien forteller at dronningen hadde et eget huskapell på slottet i Kristiania, og da hun fikk altersteinen fra klosteret, lot hun den innfatte i granitt og plasserte den i sitt huskapell på slottet. Dronningen var som nevnt opptatt av Kirkens vekst, og da St. Olav menighet i Kristiania fikk sitt kirkebygg, ga hun en rekke gaver til utsmykningen av kirkerommet. I 1859 overlot hun til St. Olav kirke alteret fra Hovedøya sammen med alterbildet, kopien av Rafaels Sixtinske madonna. Alteret, med den gamle altersteinen ble i 1957 gitt til St. Magnus kirke i Lillestrøm, men Mariabilde er ennå å se i St. Olav domkirke. Andre praktgjenstander som ennå smykker St. Olav domkirke, og som er gaver fra dronning Joséphine, er relikvien av Norges nasjonalhelgen kong Olav den hellige. Dronningens stol var til vanlig plassert i

domkirkens kor, men på grunn av alderen, er den nå flyttet til bispegården. Ved de store høytidene legges et stort håndbroderte teppe ut og dekker hele korgulvet i domkirken.

Teppet hadde dronningen og hennes hoffdame brodert på i mange år før hun ga de til kirken og det vakre teppet har holdt seg utrolig godt i de mange år det har vært i bruk.

Også de andre katolske menigheter i Norge og Sverige fikk store gaver fra dronningen. Da dronning Joséphine døde i 1876 fikk Kirken også en testamentarisk gave på fem tusen spesidaler. En siste gave fra henne som hadde vært kirkens velgjører i så mange år.